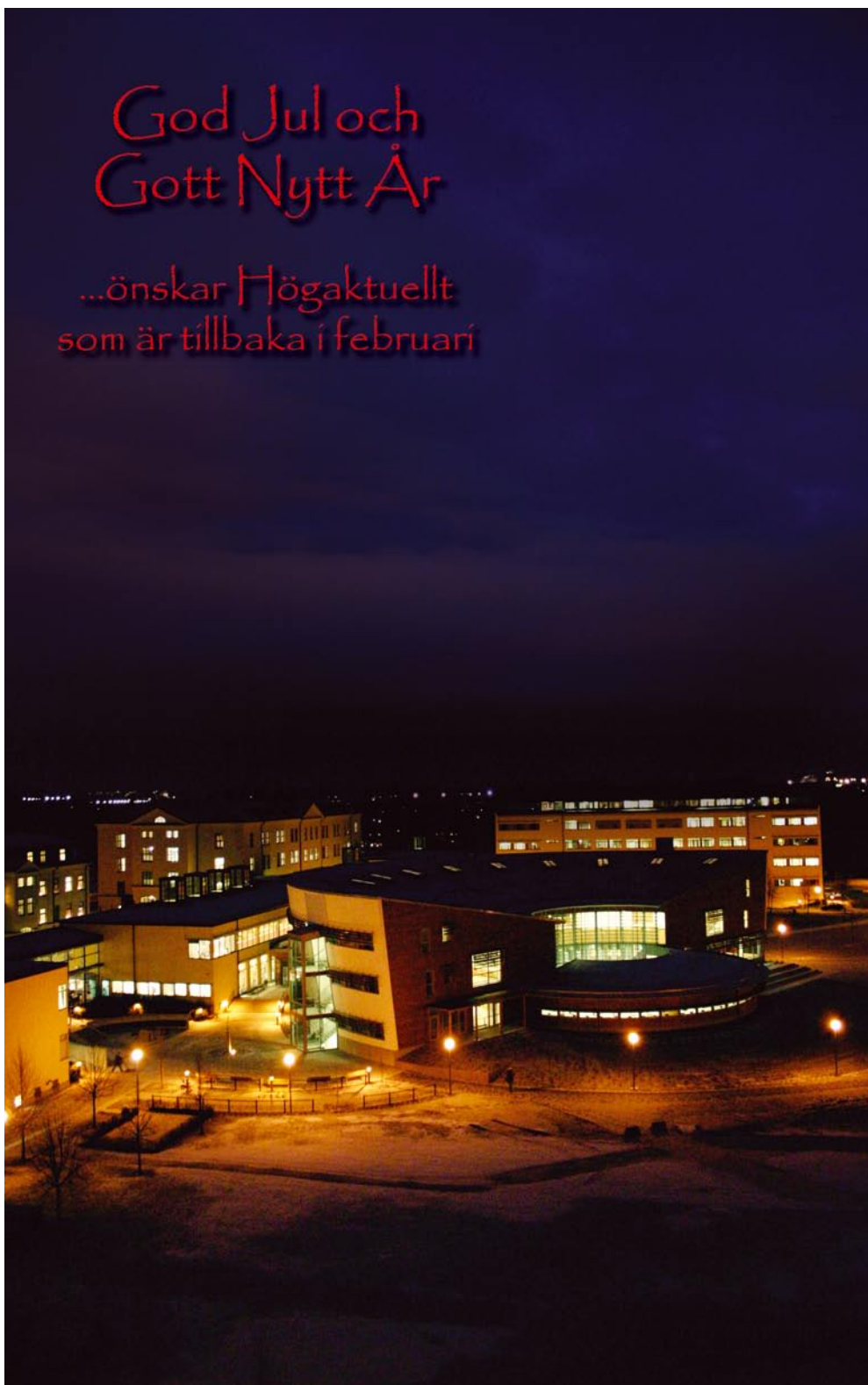

HÖGAKTUELLT

Personaltidning för HÖGSKOLAN I GÄVLE – Nr 8, december 2005

God Jul och
Gott Nytt År

...önskar Högaktuellt
som är tillbaka i februari

Biblioteket är färdigbyggt

Lokalpressen liknar det vid ett UFO. Det är inte helt fel. Men från taket av hus 51 såg det i alla fall inte ut att kunna lyfta igen. I mars sker den officiella invigningen av kommunens mest fantastiska byggnad i hjärtat av Kungsbäcks campus.

Bologna

Det mesta utrymmet i årets sista Högaktuellt ägnas åt Bolognaarbetet. Om ett och ett halvt år ska det vara genomfört, samtliga kurs- och programbeskrivning omförfattade, examensnivåerna ändrade och allt anpassat till den nya europeiska standarden

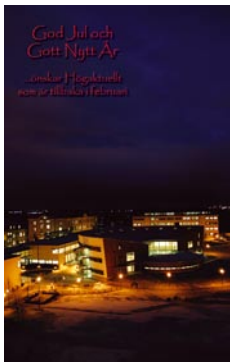
Sid. 2–6

Vart tar lärarna vägen nu?

När Rådet för högre utbildning lämnar över rodret till Nätuniversitetet försvinner den pedagogiska Utvecklingskonferensen. Vart ska lärarna träffas då, undrar Mona Eliasson, Åsa Morberg och Lars Steiner i sin debattartikel

Sid. 10

Bologna and all that

Propositionen Ny värld – ny högskola, som överlämnades av regeringen i juni, kommer troligen att i mycket stora delar styras av vår verksamhet under de kommande åren. Visserligen är propositionen inte tagen av riksdagen än - ett beslut sägs komma först en bit in på nästa år - men det är troligt att den kommer att gå igenom även om smärre ändringar inte kan uteslutas. Syftet med förslagen i propositionen är "att i fråga om svensk högre utbildning öka utbildningens internationalisering och attraktivitet, skapa tydlighet och jämförbarhet internationellt och nationellt, bidra till höjd kvalitet, breddad rekrytering och skapa en större tydlighet i tillträdesreglerna".

Den internationella aspekten, tydligheten och jämförbarheten är tänkt att tillgodoses genom en uppdelning av utbildningen på tre nivåer: Grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. När en gemensam struktur för grundutbildningen i Europa diskuterades efter Bolognadeklarationen 1999 användes ofta formeln tre plus två plus tre. En bachelorexamen skulle ta tre år, kunna följas av en masterexamen efter två års ytterligare studier och eventuellt avslutas med en treårig forskarutbildning. Det svenska förslaget ansluter till detta koncept men är också en kompromiss, där mycket av den gamla strukturen bevaras. Problem har varit till exempel att anpassa våra långa utbildningar – läkare, civilingenjör, lärare, socionom och andra – till systemet liksom att foga in den nuvarande fyraåriga forskarutbildning vi har i Sverige.

Förslaget innebär att de långa utbildningarna kommer att finnas kvar odelade och att de ettåriga masterutbildningarna skall finnas kvar. Den kanske största nyheten är en tvåårig masterutbildning där det andra året skall kunna kompletteras en efterföljande treårig forskarutbildning eller (propositionen innebär att vi får lära oss en ny terminologi) en

rektor Leif Svensson

treårig utbildning på forskarnivå. När man granskar förslaget finner man det knappast uppenbart att kvaliteten kommer att bli högre. Det är också svårt att se att tydligheten blir större med den föreslagna kompromissen. Tänk bara efter hur de engelska övergångsstrukturerna av magisterexamen och masterexamen skall se ut, en huvudvärk som propositionen generöst överlåter till Högskoleverket. Det förefaller slutligen osannolikt att förslaget skulle bidra till breddad rekrytering. Jag återkommer till detta nedan.

Vad innebär förslaget då för oss? Vad ger det för möjligheter och vad ger det för svårigheter. En svårighet är uppenbar och det är det ganska omfattande planeringsarbete vi måste vidta för att anpassa våra utbildningar till systemet, för att utveckla masterutbildningar i samverkan med andra och för att utveckla egna förslag till masterprogram. Det finns också, förutom huvudförslaget, en hel del detaljer att ta upp till diskussion. En sådan är ECTS-systemet (European Credit Transfer System) som enligt propositionen bör införas men där genomförandet bör övervägas ytterligare. Vi måste vara väl förberedda inför genomförandet av det nya systemet och kan inte vänta med förberedelserna tills propositionen är antagen. Arbetet är i själva verket i full gång.

Det nya systemet tycks försvåra våra möjligheter att delta i utbildningar på avancerad nivå – masterutbildningar – och på forskarnivå. En svag punkt i propositionen är detta att man talar om att förslaget skulle gynna breddad rekrytering och speciellt svagt är förslaget när det gäller rekryteringen till forskarutbildning. Svagheten belyses väl av följande sifferuppgifter: Endast 1 procent av våra studenter fortsätter till forskarstudier i dag mot 13 procent för Uppsala universitet. Av våra studenter har 35 procent arbetarbakgrund medan motsvarande siffra för grundutbildningen vid Uppsala universitet är 17 procent (i forskarutbildningen är den sociala obalansen ännu större).

Det finns, på den positiva sidan, emellertid stora möjligheter för oss att utnyttja det nya systemet till fördel för både studenter och lärare. Ett successivt införande av det nya systemet och en god anpassning av våra utbildningar bör göra det lättare för studenterna att välja en bachelorutbildning hos oss för att sedan fortsätta med en masterutbildning vid ett annat universitet eller högskola. Ömvänt har vi goda möjligheter att utveckla masterprogram inom våra speciella styrkeområden ensamma eller i gott samarbete med andra. Genom samverkan med andra skall vi också kunna vara delaktiga i utbildning på forskarnivå till fördel både för studenter och lärare. Samverkan med andra universitet/högskolor är något av ett nyckelord både när det gäller propositionen om högskoleutbildning och när det gäller den redan beslutade forskningspropositionen. Forskning för ett bättre liv. Diskussioner om sådan samverkan är i gång på alla nivåer från rektor till den enskilde forskaren/läraren. Vi hoppas på ett gott resultat av dessa samverkansdiskussioner med god vilja både från vår och våra samarbetspartners sida och med ett gott stöd från departementet.

Karl-Erik Westergren om Bologna:

En hel del jobb redan gjort

Det stora arbete som låg till grund för HiG:s ansökan om vetenskapsområdet Teknik, är inte förgäves, trots att regeringen tydligt markerat att det inte blir fler universitet på ett tag.

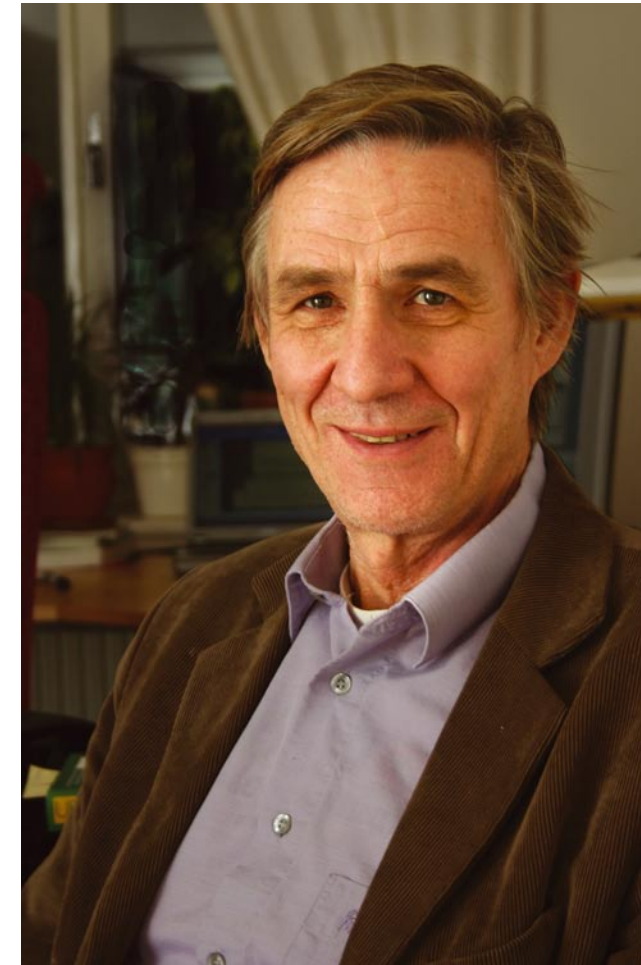
– Då gjordes en heltäckande undersökning av våra kvaliteter som vi nu har nytta av i Bolognarbetet, säger utbildningschef Karl-Erik Westergren.

Om ganska precis ett och ett halvt år ska den stora förändringen, anpassningen till allt det som Bolognadeklarationen föreslår. Det är den största förändringen som gjorts och innefattar alla lärosäten i landet och övriga Europa.

En mängd olika system för undervisning, poängberäkning, betygssättning, examinationer och olika namn på utbildningsnivåer, olika innehåll i utbildningar med mera, har trasslat till det när det kommit till en jämförelse mellan utbildningar i olika länder.

Detta har inte gagnat den totala kvaliteten. Ett gemensamt synsätt för allt det ovanstående, skulle ge bättre förhållning, bättre anställningsbarhet och därmed ett friare utbyte av erfarenheten och kunskap. Målet: att gemensamt skapa en "europaisk dimension" för den högre utbildningen, höjd status och högre kvalitet: Bolognadeklarationen skall öka Europas konkurrenskraft.

– Det är en genomgripande förändring och alla enheter jobbar just nu på det här. Det finns vissa principer där regeringen slå fast hur det ska vara. Men sedan finns områden där regeringen kommer att lämna lite öppet. Till exempel verkar det så när det gäller ECTS, alltså sättet mäta utbildningen i poäng, att sätta betyg och sättet att utforma målformuleringar för kursplaner och liknande. Där

Karl-Erik Westergren är utbildningschef och högskolans kontaktperson för Bolognarbetet. En mycket stor förändring, men han menar att en hel del arbete redan är gjort i och med den tidigare ansökan om vetenskapsområde.

kommer högskolorna att få viss valmöjlighet under förutsättning att det är översättningsbart till ECTS.

Ett ganska starkt krav. Det finns ändå ganska olika uppfattningar inom HiG om det är bra eller dåligt med en sjugradig skala – inte beroende på skalan i sig utan det sätt man hanterar den – men ändå kommer det att ge ökad enhetlighet.

Men Karl-Erik ser ingen tydlig skillnad mellan uppfattningen om vilket betygssystem som är bäst, bland lärare på N och T respektive de humanistiska områdena. [Se exempelvis professor Ted Goldbergs uppfattning i frågan på sidan 7 i denna tidning].

– Men om vi går över till en sjugradig skala, och det ska vi kanske helst göra för den gemensamma standarden, då måste det åtföljas av en genomgripande pedagogisk diskussion om hur det ska hanteras, så att det kopplas till det sätt man undervisar på, att man inte förändrar det mekaniskt, vilket annars är en stor risk.

Det finns ytterligare saker att överväga, till exempel hur man ska hantera de olika utbildningsnivåerna som enligt Bolognaöverenskommelsen ska vara tre år på grundnivå, två år på avancerad nivå följt av tre år forskarutbildning, kallat 3–2–3.

– Men i Sverige kommer man även att tillåta 3–1–4. Då är frå-

gan hur den ettåriga magistern och den 2-åriga mastern kommer att förhålla sig till varandra?

Internationellt sett får man en intressant situation när en student från Sverige kommer med en ettårig magister och en annan student kommer med en tvåårig magister. Kommer det då att stå att båda har en svensk master? Det kan dra ned värdet av en svensk master därför att man utgår ifrån att den är ettårig.

ECTS räknar även poäng anorlunda, inte ett poäng för en vecka, utan 1,5. Detta därför att man inte bara räknar tiden utan också hur besvärlig en kurs beräknas vara.

– Om vi klämmer ihop våra studieår genom att läsa på somrarna, kan man lyckas klarar av en examen på två år fastän den egentligen är på tre år; då kan det behövas en extra pedagogisk insats för att förklarar att ens tvååriga utbildning egentligen är en treårig.

Använder man vårt system är det lättare att lösa sådant.

– Det kan bli bekymmer om man klämmer ihop studietiden.

Detta har gjort att bland andra KTH:s rektor Anders Flodström tillsammans med en lång rad kolleger i en debattartikel i Dagens Nyheter hävdade att vi måste öka längden på civilingenjörsutbildningarna från 180 till 200 poäng. Annars skulle vi, varnar han, komma att gå miste om ett europeiskt erkännande av den svenska examen.

STANNAT UPP

Farten i Bolognarbetet har på regeringsnivå stannat upp en aning beroende på att miljöpartiet ställt sig vid sidan om. Partiet kan hoppa in närhelst det önskar. Lägg till detta att det är valår och att beslutsviljan är inte den högsta.

– Även om man får beslut

Forts. nästa sida

Peter Gill:

"Masterexamen måste kunna garanteras"

"Det räcker inte med att för studenter deklarera "möjligheten" att läsa vidare vid ett annat universitet. Detta måste vara en ofrånkomlig garanti. Därför borde HiG satsa på helt egna masterprogram. Det är också fullt möjligt med den kompetens som finns redan i dag", skriver professor Peter Gill.

För ett år sedan ansåg den högre utbildningsinstansen som kallas för Högskolan i Gävle, genom sina olika beslutsfattande organ, från ämnesavdelning, till institution, till nämnd, till styrelse, att den besatt den kompetens som skulle räcka till för driva forskarutbildning i två vetenskapsområden. Två mycket genomarbetade och påkostade ansökningsvolymerna vittnar om detta. Att dessa dokument numera fungerar som hyllvärmare hos regeringen minskar inte betydelsen av det anspråk om kompetens som finns mellan parterna.

TRE NIVAER

Medan vi inväntade en möjlig "vink" om hur det låg till med dessa ansökningar utkom regeringens proposition om "Ny

värld, ny högskola", i vardags-språk kallad "Bologna-proppen". Den mest kortfattade beskrivningen av intentionerna i detta dokument blev "3+2+3-modellen". En paneuropeisk struktur för högre utbildning skulle bygga tre nivåer inom den höger utbildningen. Konsekvensen för det svenska systemet skulle vara införandet av en striktare tid och poängtal för en grundläggande examen på kandidatnivå.

AVANCERAD NIVÅ

Det gamla, ämnesbundna A-B-C-D-systemet skulle ersättas. Den svenska magisterexamen på grundutbildningsnivå skulle utgå. En avancerad nivå, med spår av den gamla magisterexamen och ett första steg i en licentiatutbildning, döpt till

– Här finns redan kompetens för att vi ska kunna utveckla egna masterprogram, menar Peter Gill, som hävdar att propositionen ger automatiskt utrymme för detta.

"Mastersnivå" skall utgöra ett mellansteg mellan fil.kand. och fil.dr. En viktig ram för den nya "mellannivån" är att den först och främst skall vara en tvåårig eller 80-poängsutbildning.

Det andra året av denna utbildning skall kunna kvitteras mot ett första år i en forskarutbildning med följden att den student som valde 3+2-vägen

skall kunna disputera efter 3 år. Strukturen på avancerad nivå bör erbjuda möjligheten för studenten att ta ut en mastersnivåexamen efter ett år. Det föreslogs att denna examen skulle kallas för "magisterexamen", ej att förväxla med den tidigare magisterutbildningen.

"GARANTERA" – INTE "ERBJUDA"

Centralt i förslaget är grundregeln att den student som läser en ettårig magisterexamen måste kunna fortsätta till mastersnivån. En inläst magisterexamen skall inte vara en återvändsgränd och studenten skall garanteras möjligheten att fortsätta till mastersnivån. Notera, och detta är min tolkning, att "garanteras" är ett strängare åtagande än att "kunna erbjuda". Denna konsekvens, helt rimlig i min mening, får till följd att den mindre eller medelstora högskolan som anser sig besitta kompetensen att bedriva undervisning på avancerad nivå måste sikta mot att erbjuda mastersexamina. Det räcker inte med att för studenter deklarera "möjligheten" att läsa vidare vid ett annat universitet. Detta måste vara en ofrånkomlig garanti.

OVE WALL

erbjuda samma saker som ett universitet gör, kan vi de facto säga att vi är ett universitet.

Men fortfarande finns olösta frågor.

– Vi har kommit underfund om att ett par viktiga beslut måste tas. Hur ska vi hantera ECTS-betygen? Hur ska vi prioritera mellan olika masterexamensförslag? Propositionen säger att regeringen kommer att vara återhållsam med masterexamensrätt till lärosäten utan vetenskapsområde. Men också att man bör ta hänsyn till om lärosäten har speciella förutsättningar. Sådant behöver vi veta i början av denna vår.

i ämnesgrupperna, säger Karl-Erik.

UNIVERSITET I PRAKTIKEN

Ytterligare positivt är att den ansökan om vetenskapsområde som tidigare lämnats in till regeringen, och som föregicks av en gedigen genomgång av HiG:s kvaliteter på området. Det innebär att en hel del jobb redan är gjort inför det kvalitetsarbete som Bologna-deklarationen kräver.

– Då var siktet inställt på att bli ett universitet på det sätt som gällde förut. Nu är det inställt på att bli ett universitet i praktiken, så att säga. Om vi ser till att få masterrätter, bygger vår kvalitet och ser till att ha allianser med andra högskolor så att vi kan

Jag tycker att det skulle vara en skandal om en högskola som ansåg sig kompetent att bedriva forskarutbildning, inom ramen för Bologna-initiativet, skulle finna en lösning på "mastersproblemet" genom kontrakt med andra universitet för att kunna erbjuda ett andra år. Det känns som om vi hade anmält oss till Stockholms maraton och inte fick starta. Någon föreslår att vi kan springa Göteborgs eller Gävles halvmaraton i stället. Men då kommer klubbledning och uttrycker ett tvivel om vi ens klarar halvmaran. Och jag som har tränat i tio år för att springa maraton.

BEHÖVER INTE GÄLLA ALLA

Den samlade kompetensen i Högskolan i Gävle både i formell utbildning, befattning, faktisk forskning och erfarenhet räcker långt bortom Göteborgs halvmaraton. Om vi skulle delta är det klart att inte hela personalen skulle kunna springa. Men det känns som om de mest kompetenta tränar var och en för sig. Medan anspråket om universitetsstatus förblir ett mål bör det inte betyda att de nödvändiga strukturella omorganisationer som forskarutbildning skulle ha inneburit inte skall komma till stånd.

ETT ANTAL ÄMNESOMRÅDEN

Jag anser att HiG behöver en ny organisationsnivå med uppgift att dimensionera, planera och omedelbart leverera en kursverksamhet på mastersnivå. Planläggningen borde utgå ifrån en masterexamen och dimensioneras för att erbjuda en korg avancerade kurser som räcker till de 60 poäng (+ 20p uppsats) en sådan utbildning kräver.

Denna struktur måste vara ämnes- och institutionsöverskridande. I stället för ämnesspecifika examina borde HiG erbjuda mastersexamina i ett antal ämnesområden. Möjliga grundstenar i dessa är redan beskrivna i våra vetenskapsområdesansökningar. Mastersexamina med tillhörande magisterexamina borde betecknas utifrån de profilområdena HiG redan har

beslutat om. Min kompetens ligger inom det samhällsvetenskapliga fältet. Där borde vi kunna erbjuda mastersexamina inom, t.ex., utbildningsvetenskap (Educational Science), beteendevetenskap (Behavioural Science) och ekonomisk vetenskap (Economic Science).

Riktningar inom dessa områden borde kunna utvecklas med direkt anknytning till olika spår inom våra profilområden. Genom skapande av masterskolor (Masters Schools) finns möjligheter för vissa effektivitetsvinster genom samläsning av obligatoriska forskningsmetodologiska kurser.

AVANCERADE KURSER

Ett exempel på en sådan masterexamen skulle kunna vara en examen riktad mot skolledare och andra förtroendetjänster inom skolväsendet med inriktning mot skolans inomhusmiljö. Forskningsanknytningen skulle kunna byggas på HiG:s forskning kring buller, koncentration och belastningsskador. En sådan masterexamen skulle kunna vara mycket praktisk med fokus på tillämpbara kunskaper om ergonomi (för lärare, barn, klassrum, arbetsplatser), om buller, inomhusluft, med kanske kunskaper om skolarkitektur etc.

Jag kan föreställa mig en masterexamen i Educational Science med fokus på effektivitet (dess mätning, kontrollfunktion, betygssättning andra kvalitetsmått), skolans ekonomi, effektivt bruk av resurser (klassrum, utomhus, dator, teknik).

NY STRUKTUR BEHÖVS

Men för att genomföra dessa avancerade kurser behövs en ny organisationsstruktur samt en medveten stimulering av ämnes- och institutionsöverbyggande initiativ. Det kanske till och med krävs en annan tjänstgöringsstruktur där lektorer, docenter och professorer får en del av sina tjänster lagda vid nyutvecklade masterskolor.

PETER GILL
PROFESSOR I PEDAGOGIK

Ekonomisk masterexamen möjlig genom Mittallians?

Ekonomi har inte bara blivit det största utbildningsområdet vid HiG, utan vår ekonomisektor är nu dessutom störst i Norrland, säger docent Lars-Torsten Eriksson.

– Vår breda ekonomimagister är oerhört populär, men då den inte kan finnas kvar i nuvarande form efter Bolognaövergången, diskuterar vi ett samarbete med Mittuniversitetet. På sikt borde vi själva kunna erbjuda en tvåårig masterexamen och kompetensen finns, säger Lars-Torsten Eriksson.

Våra framgångar på området beror dels på att vi satsat på efterfrågade kurser (till exempel marknadsföring), dels på att vi varit tidiga med Internetbaserad distansutbildning: HiG:s breddmagister i Marketing Management har 649 sökande till vårens kurs och de kommer från över 20 länder. Utbildningen ges på engelska.

Företagsekonomins betydelse för HiG framgår av att ämnet i dag svarar för hela 80 procent av HiG:s magisterexamina.

Vad händer med den utbildningen när vi går över till Bologna-strukturen?

I den nya, internationella utbildningsstrukturen kommer det att finnas två examina på den avancerade nivån – en ettårig magisterexamen och en tvåårig masterexamen.

HiG får endast examensrätt för den ettåriga, vilket gör att Institutionen för ekonomi nu arbetar för att så snabbt som möjligt söka examensrätt för den tvååriga masterexamen.

Eftersom det andra året i denna examen ska kunna tillgodoräknas även i den nya forskarutbildningen, räcker det inte med att HiG får examensrätten. Vi måste också etablera ett nära samarbete med en högskola med forskarutbildning.

E-institutionens samarbetar därför med Mittuniversitetet för att ta fram ett gemensamt förslag till masterexamen. Den forskningsprofil som finns i företagsekonomi vid HiG och Mittuniversitetet passar väl ihop, så ett samarbete verkar därför möjligt.

HiG har dessutom betydligt mer docent- och professorskompetens i företagsekonomi än Mittuniversitetet, vilket gör att man där ser möjligheten att få handledare från HiG. Diskussionerna om en masterexamen kan därför mycket väl utvecklas vidare och resultera i både en gemensam forskarskola och gemensamma forskningsprojekt.

LARS TORSTEN ERIKSSON
DOCENT

Examenshandläggaren

"Studenterna kan välja redan i dag"

I Sverige styrs våra examina av examensordningen som är ett tillägg till högskoleförordningen. Där anges bland annat antal poäng, benämning på examen och olika mål som skall vara uppnådda. Till detta kan varje lärosäte göra egna tillägg, så kallade lokala föreskrifter.

I den nya examensordningen som kommer efter riksdagens beslut i vår, kommer hela examensordningen att vara reviderad och med ett flertal nyheter.

En del examina tas helt bort, däribland yrkeshögskoleexamen.

ÖKAR TYDLIGHETEN

Alla examina kommer att ha ett fast antal poäng och inte som dagens system där många examina har kravet "om minst

"Vid Högskolan i Gävle har vi redan nu tvåspråkiga examensbevis och en bilaga som kallas Diploma Supplement."

antal poäng".

Att fixera antalet poäng menar man ökar tydligheten i bland annat längden på en utbildning. Om man anammar detta system kommer det att innebära att studenten måste välja vilka kurser som ska ingå i examen mot dagens system där studenten kan ta med alla lästa och avslutade kurser.

Förmodligen innebär detta att antalet kursbevis kommer att öka, då studenterna gärna vill visa att de läst mer än krävt för examina.

I samband med Bologna-processen diskuteras även det eu-

Maria Strand Öman är en av HiG:s examenshandläggare.
– Bologna-processen kommer att påverka oss i allra högsta grad men inte i utformningen av själva examensbevisen. Studenterna kan själva välja innehållet gällande betyg och poäng.

ropeiska meritöverföringssystemet ECTS som ursprungligen har utvecklats inom Erasmus-programmet. När det gäller att omräkna poäng enligt ECTS har vi redan den anpassningen vid HiG och vi arbetar med att våra examensbevis också ska anpassas till detta.

För de studenter som så önskar för vi redan nu in poäng enligt ECTS i examensbevis.

LÄTTARE JÄMFÖRA

En stark drivkraft i Bologna-processen är att öka möjligheten till att göra utbildningar och utbildningsbevis jämförbara bland de länder som är be-

rörda. På HiG har vi redan nu tvåspråkiga (sv/eng) examensbevis och en bilaga som kallas Diploma Supplement.

Bilagan är engelskspråkig och ger en mer utförlig beskrivning om den aktuella examen och dess placering i det aktuella landets utbildningssystem.

SEDAN 2003

Det finns också utrymme att lägga till ytterligare information vid behov – som att beskriva ett speciellt program eller om studenten har bedrivit studier i annat land.

Vid Högskolan i Gävle har vi använt oss av detta sedan 2003

och det bifogas alltid när examensbevis skickas ut.

Diskussioner om behovet av gemensamma examina och integrerade utbildningsprogram mellan länderna pågår också.

Bland annat vill man avlägsna de juridiska hinder för utfärdande och erkännande av gemensamma examina (joint degrees), som finns i dag.

Vid HiG kan man få en Double Degree och då ges studenterna möjlighet att erhålla en svensk examen samtidigt som de får en examen från sitt hemland.

Detta styrs via avtal som HiG har med några länder, däribland Tyskland och Holland.

MARIA STRAND ÖMAN

"ECTS-betygen passar inte alls inom sociologin"

– ECTS-betygen passar kanske inom vissa områden, men mitt eget. Inom sociologin handlar det om att arbeta i team och göra komplexa avvägningar. Där är det mycket svårt att säga om det är rätt eller fel. Betygsättningen kommer också att ta tid från undervisningen.

Det säger sociologiprofessor Ted Goldberg om den nya sjugradiga betygsskalan som är tänkbar när Bologna-deklarationen blir verklighet 2007. Han menar att en övergång till de ECTS-anpassade betygen kommer att innebära flera problem inom hans undervisningsområde, sociologin.

SKA VETA EXAKT

Det börjar redan när alla kursplaner ska göras om. De ska exakt slå fast vad studenten i slutändan måste kunna eller klara av. Det kommer att ta avsevärd tid, menar Ted Goldberg. Ju fler betygsnivåer – desto exaktare kursplaner krävs eftersom studenten har rätt att veta vilka krav som ställs för ett visst studieresultat.

Detta passar inte in på området, exempelvis vårdinsatser, som kräver lagarbete, hävdar Ted Goldberg.

– Där finns ibland inte rätt eller fel utan mycket komplexa avvägningar av handlingsalternativ. Då blir det väldigt svårt för en lärare att gradera studenters svar i en tentamen och ju fler grader ett betygssystem har, desto mer exakt måste det göras.

Ted Goldberg säger vidare att hans studenter är betjänta av

samarbete där de får bjuda på sina egna idéer om hur något ska göras.

– Det kommer de senare också att vara betjänta av i arbetslivet.

Därför kan man ibland gå på känn när man sätter betyg, säger han.

– Men då kan det bli problem

– De nya betygen passar inte i alla ämnen, säger sociologiprofessor Ted Goldberg.

när en student pressar en lärare på exakt vad den ska kunna. Då kan läraren inte svara att studenten inte läst sidan tio i den heller den boken.

TVA BETYG RÄCKER

Ytterligare en nackdel, menar Goldberg, är att både kursplaneringen och betygsättningen kommer att ta tid från det viktigaste, undervisningen.

På socialhögskolan där Goldberg har sitt huvudsakliga arbete har man betyg i två steg, godkänt och icke godkänt. Dessa ökas till tre nivåer när man kommer till examinationen.

– Men mina åsikter om ECTS-betygen gäller bara mitt eget ämne. Den nya skala kan säkert vara bra i vissa andra ämnen av mera teoretisk karaktär, det vet jag inget om.

OVE WALL

Perspektiv på nya lärares professionella utveckling

Forskargruppen Induction, som etablerades 1998 vid Högskolan i Gävle, har studerat olika frågor som hör ihop med nyblivna lärares situation. Detta forsknings- och utvecklingsarbete utgör en bas för det forskningsprogram som nu beviljats medel, 6,2 miljoner kronor, från Utbildningsvetenskapliga kommittén.

Redan gjorda praktiska erfarenheter och teoretiska referenspunkter öppnar för en breddning och fördjupning i förståelse och teoribildning.

Det nya projektets övergripande syfte är att bidra med kunskap om lärares professionella utveckling med tonvikt på den första tiden i yrket – induction-perioden.

TOLKA LÄRARUPPDRAGET

Den grundläggande frågan är hur man utvecklar den didaktiska medvetenheten, det vill säga hur en nybliven lärare kan tolka läraruppdraget och omsätta sin kunskap om läraryrket till undervisningshandlingar?

Forskningsprogrammet har en komparativ praxisnära an-sats och utförs i ett nätverkssamarbete med kommuner och lärarfacken.

NORDISKA LÄNDERNA

Datainsamling kommer att ske med hjälp av intervjuer, observationer, textanalyser och eventuellt enkäter.

Gruppen har ett internationellt nätverkssamarbete genom Association for Teacher Education in Europe, ATEE, och de nordiska länderna samt Estland.

SEX DELPROJEKT

Forskningsprogrammet kommer att ge kunskap om lärarprofessionens didaktiska kärna, om lärarutbildningen och högskoleutbildning, om lärares professionella utveckling, om förståelse av lärar- och mentorsuppdrag samt om skolutveckling.

HUR UTVECKLA

Den samlade kunskapen bör väsentligt öka förståelsen för varför en lärare väljer att stanna och utvecklas i yrket – och hur denna utveckling gestaltas och kan förstås.

Således handlar detta om ett projekt som har hög relevans för lärarutbildning och annan högskoleutbildning, för enskilda skolor och för kommuner samt för skolutveckling på olika nivåer.

TREÄRIGT PROJEKT

Programmet omfattar sex delprojekt och är treårigt.

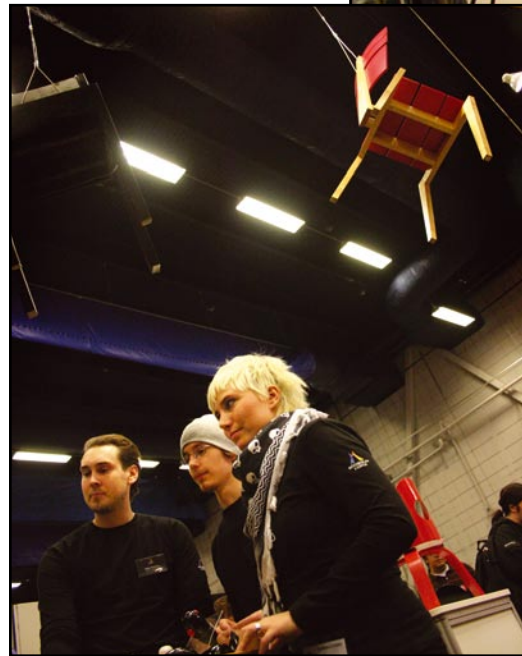
Forskargruppen består av professor Christina Gustafsson, fil dr Åsa Morberg samt universitetsadjunkt Göran Fransson.

SACO-mässan:

Största kassen vinner kampen om uppmärksamheten

SACO:s studentmässa i Älvsjö hade 20 000 förämnade besökare och 170 utställare. Nästan samtliga högskolor i Sverige var representerade, även Högskolan i Gävle.

I sin monter, som utnyttjade utrymmet även ovanför huvudena, presenterades en kreativt profilerad samling program; Serietecknarskolan (bilden ovan med studenterna Stef Goine och Yvette Gustafsson), Kreativ programmering, Design och träteknik (bilden till vänster med studenterna Robert Danielsson,

Staffan Kullgren och Lotten Andersson), samt den projektbaserade ingenjörsutbildningen.

Kreativiteten var också stor när idéerna för hur man bäst skulle synas, och förmodligen tog en studenttidning priset med en tom logotypförsedd kasse, stor, så att alla andra fick plats inuti.

Kontaktorget i lyckat samarbete i Ljusdal

Behöver dina studenter komma ut på studiebesök? Kontaktorget har i flera år arrangerat olika kontaktresor för Högskolans studenter med studiebesök på företag och verksamheter i länet.

Senast var häromveckan när Kontaktorget tillsammans med NärLjus bjöd in studenterna vid Sociala omsorgsprogrammet på en resa till Ljusdal.

Det var alla förstaårsstudenterna som fick en inbjudan till att besöka olika verksamheter i Ljusdal med anknytning till utbildningen. Ett besök på hant-

verkskooperativet Unitis var första stopp. Unitis är en tidigare kommunal dagverksamhet som en dag bestämde sig för att bryta upp och starta något eget. Nu har kooperativet funnits i sju år och är en blomstrande verksamhet för funktionshindrade.

"RÄTT UTBILDNING"

Eftermiddagen tillbringades på Källbacken vid sjukhuset i Ljusdal. Där fick studenterna information om vårdplanering och biståndshandläggning samt dagverksamhet och anhörigvård från två av cheferna.

Studenternas utvärdering av resan ger oss gott betyg: "Önskar att studiebesöken var obligatoriska för alla skulle behöva den här informationen", "Många frågetecken försvann", "har mycket nytta av informationen inom utbildningen", "Super! Jag har valt rätt utbildning", var

några av kommentarerna vi fick ta del av.

Vill du som är lärare att vi arrangerar något liknande för dina studenter under nästa år hör du av dig till oss på Kontaktorget med dina idéer.

MARIA ÅSTRAND
SWENNEKE

FAKTA:

NÄRLJUS ÄR EN SAMARBETSORGANISATION SOM BILDADES 1986 MELLAN LJUSDALS KOMMUN OCH DESS FÖRETAG. SYFTET ÄR ATT STÄRKA OCH UTVECKLA NÄRINGSLIVET I KOMMUNEN.

Gäststudenter som kan laga mat

Det spanska kocklaget passade på att stolt posera vid sina skapelser. Från vänster Teresa Hernando Palancar, Javier Gallego Iglesias, Andrea Rodriguez Pérez, Marcos Martínez, Emilio Alfonso Carpi, Maria Melgar Jimenez, Victor Aniorie Cánovas, Miguel Galindo Cifre, Noemi Vidal Sánchez, Pedro Romero Pascual samt Santiago Ferreira Cuenca

Nu är det bevisat – även studenter kan laga mat. Det visade sig i alla fall när HiG:s gäststudenter tillsammans ordnade offentlig och internationell buffé i slutet av oktober i Campusrestaurangen.

Mat från tio länder, tillagad av ett sjuttioal studenter, till det mycket överkomliga priset av en femtiolapp lockade många att provsmaka.

Arrangör var Internationella sekretariatet och Studentkåren som är relativt säkra på att succén kommer att upprepas kommande år.

Det bjöds alltså mer än korv och pasta som annars enligt sägnen förenar studenter i många delar av världen, rent av som huvudnäringssintag.

De länder som presenterades på detta sätt var Finland, Italien, Tyskland, Kina, Grekland, Frankrike, Spanien, Schweiz, Nederländerna och Belgien.

Ökat samarbete med KTH ger enklare vidarestudier

Tack vara ett utökad samarbetsavtal mellan KTH och HiG studenter på geomatikprogrammet i Gävle kunna fortsätta direkt på KTH.

KTH och HiG har under många år på olika sätt samverkat inom lantmäteri- och samhällsbyggnadsområdet. På lärarsidan finns goda kontakter och studenter från HiG går vidare till magisterutbildningen vid KTH.

Lärosätena har även en gemensam forskarskola som innefattar lantmäteriområdet.

Nu är avsikten att utöka samarbetet inom grundutbildningen.

I ett första steg är målet att kunna erbjuda studenter vid

HiG:s Geomatikprogram att kunna antas vid några av kompetensinriktningarna inom Samhällsbyggnadsprogrammet vid KTH.

Senare kommer man även att se om det finns möjligheter till samverkan även inom magister- och masternivåerna.

Det båda lärosätenas rektorer har nu skrivit under avtalet och uppdragit åt berörda enheter och utbildningsansvariga att utveckla de praktiska förutsättningarna. Studenter som tar sina examina vid HiG efter 2006, ska därefter kunna antas till KTH:s Samhällsbyggarprogram.

Ingen snedrekrytering bland distansstudenterna

Det förekommer generellt sett ingen underrekrytering av studenter från arbetarbakgrund bland landets distansutbildningar. Det visar en undersökning som Högskoleverket, HSV, har gjort.

Var tionde studentet i Sverige läste på distans höstterminen 2004. De var sammanlagt 37 900.

Nätuniversitetet, som fungerar som portal för en mycket stor andel av de utbildningar som ges på distans, har breddat sin rekrytering av studenter från arbetarhem, från glesbyggd och som har barn.

Andelarna distansstudenter av det totala antalet studerande

skiftar stort. Chalmers och Handelshögskolan har inga distansstudenter alls vilket säkerligen beror på att de inte ger någon distansundervisning.

I topp ligger Högskolan Gotland, Blekinge läns tekniska högskola, Mittuniversitetet och Högskolan i Gävle. För Gotlands del handlar det om hela 50 procent vilket innebär 1 472 studenter. I Gävle är siffran 28 procent eller 2 313 studenter.

HSV räknar med att de extrapengar som ges till nätkurser har spelat avsevärd roll. Nu försvinner dessa ersättningar. Detta kommer sannolikt att minska intresset för att skapa nya kurser.

OVE WALL

...vart tar lärarsamhället vägen nu?

Mötesplatserna för forskare är många, medan mötesplatserna för lärare inom högre utbildning som intresserat sig för att utveckla sin undervisning, är ett fåtal. Vi vill i den här artikeln uppmärksamma en viktig nationell förändring, och understryka det lokala ansvaret för utvecklingen av den högre utbildningen.

En av de viktigare mötesplatserna i lärarsamhället har under senare år varit Utvecklingskonferensen, av Rådet för högre utbildning. Den samlade i år över 200 deltagare från landets alla lärosäten.

Temat var Den professionella högskoleläraren i mötet mellan tradition, produkt och vision. Vision omfattar föreställningarna om vad undervisning/lärande bör vara i framtiden, relaterat till erfarenheter av och forskning om undervisningens och lärandets roll i individens liv, lärosätet som organisation och i samhället. Tradition står för föreställningar om vad undervisning/lärande är, baserat på lärares och studenters erfarenheter. Produktion står för det vardagliga undervisningsarbetet och heterogengrupper, stora grupper, stoffträngsel, examination och genomströmning med mera. Över femtio föreläsningar, workshops, rundabordsamtal och presentationer. Även sponssessioner förekom, ett mycket bra sätt att snabbt få kontakt med likasinnade kolleger.

HÖLL EGNA WORKSHOPS

Vi tre medverkade själva. Lars Steiner och Åsa Morberg höll en workshop på temat "Generativt lärande i tvärdisciplinär samverkan – utveckling av studenters långsiktiga lärande", om två möjliga redskap för att stötta studentens (generativa) lärande. Det bygger på ett tvärdisciplinärt samarbete genom två kurser på högskolans treåriga Ekonomi

och fastighetsteknikprogram. Vi har lagt fokus vid att utveckla ett generativt lärande hos studenten (Wittrock 1974; 1977, 1990). Ur lärarperspektiv handlar arbetet ytterst om pedagogisk samverkan och utveckling av modeller för tvärdisciplinär samverkan, som stöder studenters generativa lärande. Utgångspunkten är ett samarbete mellan två inledande kurser på HiG:s treåriga Ekonomi och fastighetsteknikprogram.

Två kurser har inlett programmet, en introduktionskurs med smakprov på vad studenterna ska fördjupa sig i senare under utbildningen, och en kurs kring kunskapsyn och lärande som kan ses som en kurs i studentkompetens. Med studentkompetens menar vi studenternas förmåga att lära.

PROCESSKUNSKAP BEHÖVS

Kursen kring kunskapsyn och lärande har tagit upp frågor som berör "ny som student", genus, studieteknik, grupparbete, vetenskapligt förhållningssätt, skrivteknik samt skriftlig och muntlig framställning. Deltagarna i workshopen var relativt eniga i uppfattningen att studenter är i behov av något slags introduktion till studier.

En reflektion vi gjort, är att så kallad processkunskap har svårt att ges utrymme i ett utbildningsprogram, i motsats till faktakunskaper. Studenterna förstår värdet av processkunskaper först efter ett par terminer. En bra kompromiss kan vara att inleda ett utbildningsprogram med 5 poäng kombinerad introduktions- och kunskapsyn och lärandekurs, samt att söka intressera alla lärare för en pedagogik som strävar mot ett generativt lärande hos studenterna.

Mona Eliasson presenterade "En könsmedveten akademisk genus i undervisningen, undervisningens genus", om kurser för studenter och lärare i genusvetenskap.

Att åka på utvecklingskonfe-

rensens är att möta lärarsamhällets allra starkaste och mest hängivna företrädare, men som kanske ändå lever ett osynligt liv inom den högre utbildningen.

Att sitta i kollegernas workshops, lyssna och känna entusiasmen i gruppen var en mycket god inledning på konferensen. Till vardags är vi isolerade i våra klassrum, därför var det roligt att se två lärarprofess i aktion. Plenarföreläsningarna av internationella storheter som Paul Trowler och Carolin Kreber, gav väldigt mycket. Ovikligt var att deras föreläsningar är del av deras standardrepertoar. De fördjupade och förklarade viktiga delar av våra arbetsliv. Spännande var att höra hur vardagsarbetet som lärare på högskolan så givande kan teoretiseras. Med undantag av en spontansession om mångfald i högskolan var andra workshops inte så givande ur ett genus och mångfaldsperspektiv av det skälet att de saknade teori eller bakgrund för förankring.

Själv fick jag, Mona, vänta till den sista sessionen med min workshop. Men en glad överraskning var att få en rejäl grupp nyfikna, intresserade och diskussionslystna deltagare, som gav nya synpunkter och sporrade det fortsatta arbetet. Det bästa var att få ventilera frågor om vad som pågår i våra klassrum och se sin egen roll och sina egna idéer i nytt ljus.

SISTA GANGEN?

Konferensen var den sista i rådets regi och vi förlorar därmed en viktig mötesplats. Den blir hädanefter en angelägenhet för Nätuniversitetet som i princip skall överta rådets alla funktioner. Högskoleverket som är en samtidigt ansvarar för verksamheternas utveckling, vilket synes logiskt och Nätuniversitetet anses lämpligt för uppdraget. Delvis en logisk utveckling, men det kan ha negativ effekt

på stödet till lärare som önskar utveckla sin undervisning.

Rådet har förfogat över medel för lärares utvecklingsstöd. Vad som händer med dessa är oklart. Kommer sökbara medel att finnas för utveckling av högre utbildning? Eftersom sådana inte finns att söka på lärosätena i någon större utsträckning, kan det få en mycket negativ effekt på det s.k. lärarsamhället. Kommer den viktiga konferensen, en mötesplats för lärare inom högre utbildning som också (vid sidan av forskningen) prioriterar sin undervisning, att kunna leva kvar i Nätuniversitetet regi? En viss oro fanns bland konferensdeltagarna och den sista punkten blev att Lars Haikola, rådets ordförande, läste upp en skrivelse som konferensen ställt till Nätuniversitetet.

LÄGRE PRIORITET

Lärarsamhället är inte alls på samma sätt synligt i jämförelse med forskarsamhället. En del kolleger undrade om det överhuvudtaget fanns ett sådant inom högskolan? Det prioriteras alltid lägre än forskningen. Om medel inte kommer att finnas inom Nätuniversitetet bör högskolorna ta ansvar för att utveckla undervisningen lokalt och tillskjuta medel. Inom den resurstilldelning som finns idag, går det inte företa sig just något mera än att försöka att ro hem kursen inom ramarna. Att utveckla undervisningen bör få en bättre och mera framskjuten plats. Utvecklandet av nya utbildningsprogram och ny pedagogik inom program och kurser bör ha ett bättre meritvärde, synas mera i lönekuvertet och prioriteras i institutionernas och i högskolans verksamhet.

(Detta är en väsentligt nedreviderad version av artikeln. På <http://www.aktuellt/hogaktuellt/> kan du hitta originalet i PDF-format.)

MONA ELIASSON
ÅSA MORBERG
LARS STEINER

Forskningsmedel – ett kvalitetstecken

Sammanlagt 22 miljoner kronor har den senaste tiden slussats in till forskning vid HiG.

– Det är ett klart kvalitetstecken då ansökningarna görs i konkurrens med alla universitet och högskolor, säger forskningssekreterare Håkan Attius.

"Läsforskningen har utvecklats mycket starkt de senaste decennierna, men detta har haft svårt att slå igenom i högskolornas och universitetens utbildningar för de yrkesområden som berörs", menar Åke Olofsson på P-institutionen som av Vetenskapsrådet, VR, fått 400 000 kronor till utvecklandet av ett nätverk med syftet att råda bot på detta.

NORMER FÖR SEXUALITET

"Farliga förbindelser" heter det treåriga projekt som Lena Roos, universitetslektor i religionsvetenskap på HS-institutionen, av Riksbankens Jubileumsfond fått 1,7 miljoner kronor för att genomföra. Projektet ska behandla hur normer för sexualitet under medeltiden användes som ett verktyg för att konstruera judisk identitet i det kristna Europa.

SAMMANFATTNINGSMÅTT

Många viktiga beslut tas med hjälp av så kallade sammanfattningsmått. Det kan gälla betygsmedelvärde som bestämmer vilka studenter som antas till högre utbildningar, upphandlingsval för att bestämma den bästa leverantören för en tjänst eller vara, eller hälsorelaterad livskvalitet som kan bestämma prioritet inom vården.

Sådana mått är både kontroversiella och svåra att bestämma, menar Jan Odelstad på N-institutionen som tillsammans med professor Johan Bring vid Högskolan Dalarna som av VR

fått 3,5 miljoner kronor för att utveckla en metodik för hur dessa mått skall konstrueras och tolkas.

HUMANFORSKNING

Sex miljoner kronor har docent Hans Richter, professor Svend-Erik Mathiassen, båda vid Belastningsskadecentrum, och professor Anders Kjellberg vid Institutionen för teknik och byggd miljö tilldelats av Forskningsrådet för arbetsliv och socialvetenskap, FAS. Det treåriga projektet är en fortsättning på Richters arbete om sambandet mellan nack- och skulderproblem och problem med synen. I samband med detta skall ett nytt humanlaboratorium iordningställas i BMG:s lokaler på Brynäs i Gävle.

BILIGARE OCH BÄTTRE

Bättre inomhusmiljö, lägre energikostnader och minskad yttre påverkan är målet för professor Bahram Moshfeghs projekt, som han fått drygt en miljon kronor av Formas för att genomföra.

Bahram Moshfegh ska utveckla ett system för att analysera byggnader ur bland annat energi- och komfortperspektiv. Ett sådant system, eller analysverktyg, ska göra det lättare att i förväg ta reda på vilka förbättringsmöjligheter man kan räkna med, redan innan man inleder ett sådant arbete.

Med dess hjälp ska man också kunna beräkna hur befintliga och nya tekniska installationer ska utnyttjas för bästa effektivitet och hur inomhusmiljön bäst bör vara beskaffad för personer som vistas i byggnaderna.

Systemet gäller i första hand landstingets lokaler, men ska vara generellt, alltså kunna användas även på andra byggnader.

OVE WALL

Det kom en vision:

"Winding Valhall"

Valhall, vår aula, är ofta för många första mötet med Högskolan i Gävle. Vad ger lokalen i dag för signaler till besökaren? Inspiration, kreativitet, fascination? Bränner sig interiören fast på näthinnan? Är den samtalsämnet när man kommer hem eller tillbaka till sin arbetsplats?

Med tanke på att Jadwigahallen inte längre kan användas för tentamen så har behovet av att använda Valhall som skrivsal ökat. Valhall borde därför göras om så att den blev lämplig även för detta ändamål.

Min vision är att aulan skall vara en metafor över Sverige. Den har länge nog speglat den gamla visionen Sverige, där alla ska ha det lika hårt och alla ryggar är lika krumma. Tålmodigt väntande i prydliga rader, på sin tur.

Valhall var ju en vision redan under förkristen tid, över livet efter döden. Den i strid stupade vikingens och förmodligen även sköldmöns festsal, där om aftonen Särimmer slukades av en munter hop, efter dagens sega bataljer. Inte så olik nutidens föreläsare som dagligen slukas av kunskapsförstående studenter, men ändå återkommer, rosiga med, redan innan man inleder ett sådant arbete.

Låt studenter inom programmet "Design och träteknik", i små etapper byta ut sittplatserna i Valhall. Där ingen etapps möbler är den andra lik för att spegla ett mångkulturellt samhälle. Fläckvis helt segregat, annars mjukt uppblandat. Självva förändringsarbetet, alltid på gång, symboliserande en

pågående invandring. Varje tisdagsmorgon klockan sju agerar schemaenhetens asyl-nämnd för att avgöra om de nytillkomna uppfyller de krav som finns för tentamen, och får stanna.

Låt varje kommun i Sverige sponsra "sin" stol. Måne de rentutav skickar en representativ stol de har över. Då kan nya studenter vid terminsstart söka upp sin hembyggs stol, och lugnt sjunka ner, förvissad om att vara en del av och har en plats i helheten.

Gångstråken ändras så tentander slipper klättra över sin granne. Gångstråk som likt åar och norrlandsälvar avvattnar, avfolkar lokalen lekfullt. Ömsom lugna fjärdar och strida forsar. Kanske armstöden mot gångstråken kan fällas ut för att tillskapa extraplatsler vid välbesökta arrangemang.

Stolarnas textilier får leda tankarna till gulnande fjällbjörkar, myrar, granskog, böljande slätter, algbloomsfestsal, där om aftonen Särimmer slukades av en munter hop, efter dagens sega bataljer. Inte så olik nutidens föreläsare som dagligen slukas av kunskapsförstående studenter, men ändå återkommer, rosiga med, redan innan man inleder ett sådant arbete.

Längst upp mot bakre väggen ligger en gammal torrflura att sitta på, mossmjuk, bänkarna tätnar söderut, fram mot en talarstol inspirerad av Ringhals III eller Turning torso.

Ett "Winding Valhall".

HÅKAN ENGLUND

"Get Google Earth"

Högaktuellt gör nu uppehåll till februari 2006 och vill gärna tacka alla som medverkat med artiklar och tips under året. Hoppas att ni fortsätter med detta.

Men innan dess en helt gratis nedladdningsbar julklapp i form av Google Earth. Ladda ned, installera och försvinn ut i cyberrymden. Se jordklotet från rymden, välj vilken plats på jorden som helst att zooma in. Du får en sömlös resa via satellitbilder i olika upplösning, ända ned till tydligt urskiljbara pollare på Stockholms kajer, i vissa fall och genom National Geographics försorg så detaljerat att du kan avgöra vad försäljarna på en marknad i Kenya säljer. Eller gör en egen sightseeing av din senaste semesterresa eller den resa du vill göra. Det finns exempel på folk som i Google Earth upptäckt tidigare okända fornlämningar...

Börja på <http://earth.google.com/>, och klicka "Get Google Earth".

Med önskan om en God Jul och ett Gott Nytt År.

Färger under vattnet

Fotograferar man under vatten blir färgerna annorlunda än ovanför ytan. Hur mycket annorlunda beror bland annat på djupet. Hur man bör kompensera färgerna för att få en lättare avläst bild av till exempel ett korallrev, har datave-taren Julia Åhlen (bilden) arbetat med. 16 december disputerar/disputera-de hon i Uppsala med resultatet av sin forskning.

Färgavläsningen är viktig för den fortsatta forskningen som omfattar 80 procent av jordens yta.

16/12, kl. 14.00, sal 99:417. Seminarium – Professor **Olle Eriksson** berättar om materialforskningen vid fysiska institutionen, Uppsala Universitet.

16/12, kl. 10.15, Ångströmlaboratoriet, Uppsala. **Julia Åhlen** disputerar, se notis här intill.

12/1 kl. 10.00-12.00, sal 21:410. Seminarium om *Integrering av hållbar utveckling i kurser och forskning*. Besök av Naturvårdsverket och Ekodemiker. Arr. Miljörådet.

18/2 kl. 10.00, Lärarhögskolan i Stockholm. **Göran Fransson** disputerar på avhandlingen "Att se varandra i handling – En jämförande studie av kommunikativa arenor och yrkesblivande för nyblivna fänrikar och lärare".

Uppgifter av den typ som syns ovan skickas till owl@hig.se med rubriken "Kalendarium". Men tänk på att HA inte gör från en dag till nästa. Var ute i så god tid som möjligt.

Kalendarium

800025410

Nämnderna

Vid NT-nämndens sammanträde 2005-12-01 behandlades bl.a. följande ärenden:

- NT-nämndens verksamhet och budget för 2006
- Utbildningsplaner för Geomatik – Lantmäteri, Byggnadsingenjör med inriktning mot arkitektur och miljöanalys samt högskoleutbildning inom teknik
- Förslag på nytt magisterpro-

gram med ämnesbredd inom Miljö- och byggnadsvetenskap samt förslag till satsning på profilmråde Miljö och byggande

- Beredning av programutbud på grundnivå och avancerad nivå inför utbildningsåret 2007/2008
- NT-nämndens kvalitetsarbete under år 2005.

Övriga protokoll finns på respektive nämnds hemsida.

Vadarstället

För att lämna Brynäs måste jag ta mig över Södra Fältskärs-gatan. Namnet för tanken till akuta amputationer utan bedövning. Klockan är fyra en eftermiddag i början på december och lastbilarna ser bara sina egna viktiga ärenden framför sig. På håll syns tätsittande ögon, parvis glödande. Personbilar och lastbilar tränger sig fram i en illa dold längtan att vara någon annanstans. Nästan var som helst är bättre än Södra Fältskärs-gatan en decemberkväll i pisseregn.

Så tycker även jag, men saknar identitet. Jag kunde lika gärna vara en hund. Fram till detta övergångsställe var jag cyklist, men som cyklist har man ingen chans att lämna Brynäs i rusningstid så jag försökte förvandla mig till fotgängare. Detta förvandlingsnummer finner inte nåd i bilarnas ögon. Cykeln, som inte ens är juridisk person, syns först och människan inte alls. Jag saknar både

lyse och reflex.

Till slut går cykeln själv över gatan. Den har inga lagliga rättigheter, men syns bra i decembermörkret. Bilarna vill inte sinkas genom att köra över en cykel. Cykeln finner ett gap i trafiken och kastar sig ut på Södra Fältskärs-gatan, varslar trafiken åt båda håll. Jag håller fast i styret som om det var jag som styrde. Jag måste lita på min cykel som en cowboy litar på sin häst för att komma över en flod.

Efter denna övergång är cykeln och jag på andra sidan Södra Fältskärs-gatan där det finns en cykelbana och jag kan återfå herraväldet. Vi säger inget om detta någon av oss. Det blir en icke-händelse. Allt har gått rätt till. Vi har lämnat Brynäs under ordnade former och utan att uppenbart bryta mot lag och rätt. Vi låtsas att dagen varit utan magi.

WILLIAM MALES